

زمامداری یزید؛ تاریکترین دوره تاریخ اسلام

دوران خلافت یزید بدون شک از بدترین دوران تاریخ اسلام است که همراه با خونریزی، فساد و انحراف کامل از سنت پیامبر اسلام (ص) بود.

خبرگزاری مهر- دوران خلافت یزید بدون شک از بدترین دوران تاریخ اسلام است که همراه با خونریزی، فساد و انحراف کامل از سنت پیامبر اسلام (ص) بود.

یزید بن معاویه بن ابی سفیان بن حرب بن شمس در سال 62 هجری به هنگام استانداری پدرش در سرزمین شام در خلافت عثمان به دنیا آمد. مادرش میسون دختر بجدل کلبی بود که معاویه پیش از خلافتش با او ازدواج کرد. میسون به دلیل اینکه نمی توانست زندگی در دمشق را تحمل کند، از معاویه جدا شده و در بادیه زندگی می کند به این ترتیب یزید نیز در همان بادیه رشد و پرورش می یابد.

وقتی معاویه به خلافت منصوب می شود برای یزید برنامه ریزی کرده و تصمیم می گیرد تا برخی کارهای بزرگ را به او بسپارد. در ابتدای امر معاویه، یزید را به جنگ روم فرستاده و فرماندهی احتیاطی قسطنطنیه را به او می دهد. پس از آن معاویه کم کم سعی می کند تا یزید را برای سپردن خلافت به وی آماده سازد.

زمانی که معاویه به حال احتضار می افتد و به مرگ نزدیک می شود به اطرافیان در خصوص خلافت یزید سفارش کرده و به یزید چنین وصیت می کند؛ در مردم حجاز بنگر، ایشان اصل و نصب توهستند هر کدام نزد تو آمدند او را گرامی بدار. به مردم عراق بنگر، اگر از تو خواستند که هر روز کارگزاری را عوض کنی چنان کن. و به مردم شام بنگر که آنان ملتزمان رکاب و رازداران تواند. من درباره سه نفر از قریش بر تو بیمناکم حسین بن علی (ع)، عبدالله بن عمر و عبدالله بن زبیر...».

بدین ترتیب با مرگ معاویه، یزید در ماه رجب سال 60 هجری خلافت را به عهده می گیرد. یزید نماینده واقعی شیوه زندگی معمول جوانان پیش از اسلام بوده و در جامعه از هیچ نوع احترامی برخوردار نمی گردد. رفتار ضد اسلامی همراه با فسق و فجور انزجار مردم را نسبت به او دوچندان می کند حتی نویسندگان معدودی که کوشش به پوشاندن جنایات امویان دارند نمی توانند از بیان اعمال ناشایستی که وی انجام می داده است چشم پوشی کنند. شراب خواری در ملاءعام، خوش گذرانی و عیاشی، میگساری و... نشان از این دارد که یزید نه تنها بهره ای از مذهب ندارد بلکه احترامی نیز برای عواطف مذهبی دیگران قائل نبوده است.

هیچ یک از نویسندگان مسلمان در هیچ دوره ای چهره ای مطلوب از یزید تصور نکرده اند. در عین حال مخالفت های مستمر و آشکار او نسبت به معیارهای اسلامی به خاطر نزدیکی با پیامبر و خلفای راشدین، برای جامعه هولناک تر بود. وی ادعای جانشینی آنان را داشت و عنوان خود را از قدرت ایشان به چنگ آورده بود.

شاید بتوان یکی از گناهان و جنایتهای بزرگ معاویه را همین انتخاب فرزند خویش یزید به خلافت دانست. معاویه که از گناهان کبیره و حتی فساد اخلاقی یزید کاملاً آگاه بود خلافت را به یزید سپرد و او را وارث حکومتی وسیع و ثروتمند کرد. حال آنکه او برای به دست آوردن یک چنین خلافتی تلاشی انجام نداده بود. زمامداری یزید به دلیل شخصیت وی و اتفاقاتی که در زمان حکومت او رخ می دهد مانند : فاجعه ی کربلا، شورش مردم مدینه (واقعه ی حره)، شورش عبدالله بن زبیر و..... فصلی تازه را در تاریخ سیاسی اسلام رقم می زند.

اگر تا قبل از به خلافت رسیدن یزید، مخالفت ها و درگیری ها در دستگاه خلافت با کمترین حد از خشونت به انجام می رسید اما به محض روی آوردن یزید به حکمرانی وی در صدد برآمد تا همه چیز را طبق خواسته خود پیش ببرد و بر این باور بود که همه از مردم عادی تا منصوبان حکومتی از او اطاعت کنند زیرا هرکس عصیان کند با شمشیر او رو به رو خواهد شد.

یزید پس از آنکه حاکمیت خلافت مطلقه خود را به دست می آورد در اولین اقدام خود به حاکم مدینه ولید بن عتبه دستور می دهد تا از یک گروه چهار نفری با تاکید بر حسین (ع) و ابن زبیر بیعت بگیرد. در ضمن نامه به ولید دستور شدید داده شد که هرگز در انجام این امر کوتاهی نکند و اگر آنان از اطاعت سر باز زدند بیدرنگ سرشان را از بدن جدا سازد.

ولید بن عتبه که طبق نامه سعی داشت از ابن زبیر و حسین (ع) بیعت بگیرد آنان را به نزد خود فرا می خواند. در این بین ابن زبیر شبانه به سوی مکه فرار می کند و از رفتن به کاخ ولید امتناع می ورزد. حسین بن علی (ع) به ملاقات حاکم می رود اما با دسته ای نیرومند از هواداران خود همراه می شود تا جلوی هر نوع برخورد جدی را بتوانند بگیرند.

امام حسین (ع) هنگامی که از نامه یزید توسط ولید اطلاع یافتند به ولید فرمودند: برای آنکه بیعت از اعتبار برخوردار باشد باید آن را بر ملا ساخت و حاکم در این مورد باید ترتیب یک اجتماع عمومی را در مسجد بدهد که در آنجا وی نیز حاضر خواهد شد. بدین ترتیب حسین (ع) در امتناع از بیعت موفق شد تا شبانه با خاندان خود و اکثر همراهانش رهسپار مکه گردد. پس از ورود حسین (ع) مردم به گرد ایشان جمع شده و امام حسین (ع) از آن پس نامه های زیادی را از کوفه برای به عهده گرفتن رهبری کوفیان در یافت داشتند.

اما امتناع از بیعت با یزید توسط امام حسین (ع) در مجلس ولید بن عتبّه، آگاه شدن یزید از این امر و در وهله آخر پیمان شکنی کوفیان باعث گردید تا حادثه ای چون کربلا رقم بخورد.